

Ain Anger laulab Mefisto Fausti-ooperi peategelaseks

Reede, 26 Oktoober 2012 12:41

Sirje Vihma-Normet - Eesti Elu Nr. 43 2012 /KANADA

Ain Anger

Värske peadirigendi Vello Pähna käe all tuli 20. septembril „Estonias“ lavale prantsuse helilooja Charles-Francois Gounod' populaarne ooper „Faust“.

Dmitri Bertmani ja Ene-Liis Semperi koostöös valminud lavastus on saanud suure publikumenu osaliseks. Juba esietendusele eelnevate proovide ajal sahistati: oktoobris laulab Mefistot Ain Anger! Elevuseks oli ka põhjust –

viimase ooperirolli Estonia laval tegi Anger üle kümne aasta tagasi, laudes samuti Mefistot. Sedapuhku Raimo Kangro viimaseks jäänud

ooperi „Süda“.

Braavohüüete saatel toimunud etendusel 18. oktoobril olid Angeri lavapartneriteks Aile Asszonyi (Margarete), Rauno Elp (Valentin), Helen Lokuta (Siebel). Peaosalist Fausti laulis Kanada tenor Luc Robert.

*

Ei tea, kas see on meie presidendi hüüdlause „Talendid koju!“ kauge kaja, aga Neeme Järvi kõrvale on kunstitempli ESTONIA katuse alla naasnud teinegi tippdirigent - Vello Pähn. Tallinna ja Peterburi koolitusega Vello Pähna loominguline biograafia on muljetäratav. Nimetagem siin vaid viimase aja dirigenditöid Euroopa tuntud ooperiteatrites Pariisis, Hamburgis, Dresdenis ja Berliinis. Euroopas tunnustust kogunud peadirigendi kõrval tuli „Estoniasse“ tööle ka uus koormeister – Marge Mehilane, kes on pikki aastaid töötanud Soome Rahvusooperis.

„Fausti“ lavastaja Dmitri Bertman on Moskva Helikon-teatri kunstiline juht, kes koostöös kunstnik Ene-Liis Semperiga tõi mõned aastad tagasi Estonias lavale Erkki-Sven Tüüri esimese ooperi „Wallenberg“. Tüüri ooperi suurejooneline lavastus on meie publikul veel hästi meeles ja see tõstis „Fausti“ puhul ootused kõrgele.

Eesriide avanedes manati vaatajate silmade ette hiigelsuur kirik – Ene-Liis Semperi võime Estonia väikest ooperilava visuaalselt oluliselt suurendada hämmastas juba „Wallenbergi“ lavastuses.

Fausti ja Mefisto kohtumine ooperi algul oli suurepäraselt välja mängitud ja lauldud. Suurte ooperilavade harjunud Angeri hääl kaikus võimsalt Eesti väikese ooperimaja „võlvide“ all. Angeri bass tundus veelgi sügavam ja „mahlasem“, kui ma teda viis aastat tagasi Viini Rahvusooperis kuulsin. Anger laulis seal Fafnerit Wagneri ooperis „Siegfried“. Fafneri etteaste oli Viinis ka puhttehniliselt põnevalt lahendatud - hõbedase soomuskestaga kaetud draakon ilmus nagu maa alt Siegfriedi ette, sirutudes mitme meetri kõrgusele. Ült alla vaadates laulis Fafner Angeri kehastuses oma kuulsa aaria ja sai Viini ooperipublikult vägeva aplausi.

Angeri Mefisto tegutseb Estonia laval tõelise staarina. Täiuslik laulutehnika ja suur lavakogemus annavad Angerile tõelise mängulise vabaduse. On ju Anger Viini kõrval laulnud ka Berliinis, Tokyos, Pariisis, New Yorgis ning legendaarses Wagneri ooperimajas Bayreuthis. Estonias lavastatud Fausti-ooperis laulab Anger Mefisto lausa peategelaseks. Kohe on selge, et kogu lugu toimub Saatana enda taktikepi järgi. Angeri Mefisto on nagu Maa peale saadetud küüniline, samas andekas psühhoanalüütik, kes oma läbinägemise võimet kasutades ilmse mõnuga inimeste elusaatust mõjutama hakkab. Faust on talle kerge saak.

Hea leid lavastajalt oli see, kuidas Angeri Mefisto külgloozist Margarete ja Fausti traagilist lugu jälgib. See oli ka kunstniku poolt hästi võimendatud: hullumiseni viidud ahastav Margarete lihtsas takuses

kleidis (võrratu Aile Asszonyi) ja naise traagikat kõrvalt jälgiv Mefisto oma sädelevas vürstirüüs. Doktor Fausti käitumisest tulenenud Margarete haletsusväärse olukorra peale mõeldes võiks Goethe sõnadega öhata: „Jah, inimeste põlv on vaadata nii paha, et seda nähes kuratki ei taha neid enam kiusata.“ (Mefisto Issandale)

bass tulnud veeg sagavalt ja „mõnuseseni“ kui ma teda nägin, kuulsin. Anger laulis seal Fafnerit Wagneri ooperis „Siegfried“. Fafneri etteaste oli Viinis ka puhttehniliselt põnevalt lahendatud - hõbedase soomuskestaga kaetud draakon ilmus nagu maa alt Siegfriedi ette, sirutudes mitme meetri kõrgusele. Ülalt alla vaadates laulis Fafner Angeri kehastuses oma kuulsa aaria ja sai Viini ooperipublikult vägeva aplausi.

Angeri Mefisto tegutseb Estonia laval tõelise staarina. Täiuslik laulutehnika ja suur lavakogemus annavad Angerile tõelise mängulise vabaduse. On ju Anger Viini kõrval laulnud ka Berliinis, Tokyos, Pariisis, New Yorgis ning legendaarses Wagneri ooperimajas Bayreuthis. Estonias lavastatud Fausti-ooperis laulab Anger Mefisto lausa peategelaseks. Kohe on selge, et kogu lugu toimub Saatana enda taktikepi järgi. Angeri Mefisto on nagu Maa peale saadetud küüniline, samas andekas psühhoanalüütik, kes oma läbinägemise võimet kasutades ilmse mõnuga inimeste elusaatust mõjutama hakkab. Faust on talle kerge saak.

Hea leid lavastajalt oli see, kuidas Angeri Mefisto külgloozist Margarete ja Fausti traagilist lugu jälgib. See oli ka kunstniku poolt hästi võimendatud: hullumiseni viidud ahastav Margarete lihtsas takuses

kleidis (võrratu Aile Asszonyi) ja naise traagikat kõrvalt jälgiv Mefisto oma sädelevas vürstirüüs. Doktor Fausti käitumisest tulenenud Margarete haletsusväärse olukorra peale mõeldes võiks Goethe sõnadega õhata: „Jah, inimeste põlv on vaadata nii paha, et seda nähes kuratki ei taha neid enam kiusata.“ (Mefisto Issandale)

Ain Angeri Mefistole on võrdväärne partner Aile Asszonyi Margarete. Mefisto tegutseb niivõrd suure õhinaga, et ta peatub alles siis, kui laibad lendama hakkavad. Fausti abil vabastab ta Margarete trellide tagant ja tundub olevat lausa tusane, et lugu nii traagiliseks on kujunenud. Margarete on küll Mefisto ja Fausti mängude ohver, kuid just tema saab lõpuks ainsana lunastuse ja sunnib Mefistot Maa pealt inimeste seast lahkuma. Asszonyi mängib Margarete traagika sügavuse lausa hiilgavalt välja.

Ooperi „Faust“ libreto ei küündi küll geniaalse Goethe tasemeni, kuid hea lavastaja käe all saab ooperist kujundada siiski märkimisväärse teose, kus avatakse inimloomuse erinevaid tahke. Ja mis peamine - ooperis on suurepäraseid aariaid, mis annavad kõikidele peaosalistele võimaluse särada. Muusikalise külje pealt on estoonlyaste „Faust“ tõesti täistabamus. Seda nii lauljate kui ka orkestri poolt, kes Vello Pähna käe all on jõudnud suurepärase tulemuseni.

Pärast etendust kavalehte sirvides, leidsin sealt lavastaja Dmitri Bertmani mõtted, millele võiksin kahe käega alla kirjutada. Küsimusele, mis on Doktor Fausti otsingute olemus, vastab Bertman kerge irooniaga: „Mulle näib kummaline põhjus, miks Faust oma noorust tagasi soovib.

Õpetlase, doktori ja juristina ei palu ta Mefistolt noorust selleks, et teha veel üks avastus või kirjutada raamat või leiutada see, mis veel leiutamata. Ta soovib noore mehe keha vaid selleks, et võrgutada Margaretet/.../“ Veidi hiljem hüüatab lavastaja „Isegi Gounod ei suutnud Goethet ära rikkuda!“/.../.

Fausti ja Mefisto lugu on tõesti niivõrd vägev, et seda saab ka lahjendatud kujul nautida. Eriti kui muusikateose esitavad suurepäraseid lauljaid ja tõsiste teemade kõrval pole lavastuses unustatud ka huumorit.

Sirje Vihma-Normet